

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

pentru modificarea și completarea art. 19 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 124/2021 privind stabilirea cadrului instituțional și financiar pentru gestionarea fondurilor europene alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2020 privind unele măsuri pentru elaborarea Planului național de redresare și reziliență necesar României pentru accesarea de fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 124/2021 stabilește cadrul instituțional și financiar pentru gestionarea fondurilor europene alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență, reglementând inclusiv modalitatea și termenele privind schimbul valutar al sumelor aferente prefinanțării în cuantum de 13% din asistența financiară nerambursabilă și al tranșelor primite în conformitate cu Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 3 noiembrie 2021 de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al României și cu Regulamentul (UE) nr. 241/2021 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021.

2.2 Descrierea situației actuale

În prezent, la art. 19 din OUG nr.124/2021 se prevăd următoarele:

“ (1) În conformitate cu Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 3 noiembrie 2021 de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al României și cu Regulamentul (UE) nr. 241/2021 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021, prefinanțarea în cuantum de 13% din asistența financiară nerambursabilă se primește după încheierea acordului privind contribuția financiară și tranșele se încasează după aprobarea de către Comisia Europeană a cererilor de plată.

(2) La nivelul sumelor estimate a fi utilizate trimestrial din asistența financiară nerambursabilă, pe baza situației centralizate de MIPE potrivit estimărilor de fonduri primite de la coordonatorii de reforme și/sau investiții prevăzute la art. 18 alin. (1), MF efectuează schimbul valutar și asigură cu prioritate transferul sumelor respective într-un cont distinct de venituri al bugetului de stat, codificat cu codul de identificare fiscală al MF.”

Potrivit acestor prevederi, sumele în valută aferente tranșelor care sunt încasate în contul deschis la BNR după aprobarea de către Comisia Europeană a cererilor de plată, se schimbă în lei de către MF numai după primirea de la MIPE a situației centralizate a sumelor estimate de către coordonatorii de reforme și/sau investiții a fi utilizate, trimestrial, pentru proiectele finanțate din asistenta financiară nerambursabilă în cadrul PNRR, pentru toți beneficiarii indiferent de modalitatea de finanțare și subordonare a acestora.

În actualul context caracterizat de profunde elemente de incertitudine, relația între nivelul ratelor din piața monetară și dimensiunea necesarului de finanțat, reflectă impactul pe care finanțarea contului trezoreriei îl are asupra lichidității din sistemul bancar, iar menținerea unor astfel de fluctuații indică un simptom nu numai al unei piețe monetare "ne-lichide" ci lipsa de acțiuni suficiente de adecvate pentru a compensa impactul volatilității fluxurilor de lichidități trezoreriei asupra pieței.

Evoluțiile recente ale piețelor financiare interne și externe, corelate cu condițiile macroeconomice mondiale, au modificat semnificativ atât estimările necesarului de finanțare a deficitului bugetar, cât și premisele și ipotezele care stau la baza elaborării evoluției disponibilităților contului curent general al trezoreriei statului. Finanțarea temporară se situează la niveluri semnificative, deficitele se finanțează definitiv doar prin titluri de stat iar prin strategie Ministerul Finanțelor și-a propus diminuarea treptată a finanțării temporare din disponibilitățile contului.

În același timp, Trezoreria Statului țintește stabilirea unor politici și proceduri coerente pentru realizarea unui cash management eficient (risc și costuri minime) precum și coordonarea realizării cheltuielilor guvernamentale cu activitatea de administrare a disponibilităților statului, în strânsă legătură cu operațiunile de politică monetară și stabilitate financiară promovate de Banca Națională a României, fapt ce presupune asigurarea în permanență de fonduri disponibile pentru rambursarea obligațiilor statului, menținând în permanență un sold minim care să permită derularea operațiunilor de plăți fără a perturba funcționarea fluxurilor financiare naționale și limitarea creșterii costurilor de atragere a resurselor pentru finanțarea decalajului între încasări și plăți.

În perioada scursă de la începutul anului a fost acordată o atenție deosebită asupra consolidării/menținerii rezervei valutare și a păstrării unor randamente aferente titlurilor de stat în anumite limite, considerate rezonabile ținând cont de nivelurile inflației și de așteptările inflaționiste.

Având în vedere pe de o parte, rezultatele obținute la licitațiile de titluri de stat organizate în lunile precedente, care denotă o volatilitate ridicată în procesul de finanțare urmare a creșterii dobânzilor și înrăutățirii lichidității din piața interbancară (urmare unei politici monetare restrictive cauzate de inflație), dar și din dorința de a urmări stabilizarea curbei randamentelor pentru titlurile de stat, Trezoreria Statului s-a văzut în situația de a acoperi debitele rămase neacoperite prin titluri de stat prin folosirea valutei sau prin atragerea de depozite pe termen scurt.

Astfel, cu toate că atragerea sumelor pe termen scurt în actualul context pare a avea un cost mai redus și în același timp „benefică” pentru finanțarea golurilor temporare de trezorerie, aceste operațiuni pot conduce la acumularea unor riscuri asociate unui necesar de rostogolit foarte mare pe perioade foarte scurte de timp.

Utilizând în mod permanent, un volum în creștere și pentru o perioadă extinsă piața depozitelor pe termen scurt, s-a ajuns la o dependență periculoasă de finanțare pe termen scurt acest aspect vizând faptul că s-ar putea ca în perspectiva viitorului apropiat să nu existe în piață o lichiditate generoasă și acest lucru ar putea pune o presiune suplimentară asupra costurilor de finanțare limitând drastic instrumentele de finanțare prin atragere de resurse suplimentare.

Se poate anticipa că în perioada următoare se manifestă o reală îngrijorare asupra posibilității apariției unor momente extreme, asumate într-un scenariu pesimist, în care lichiditățile limitate existente în piața monetară interbancară să nu permită finanțarea cu resursele necesare echilibrului dintre încasări și plăți diminuând masiv disponibilitățile din buffer-ul în valută.

Prin Decizia C(2022) 7599 final din 20 octombrie 2022 Comisia Europeană autorizează disponibilizarea primei tranșe de plată a sprijinului nerambursabil în valoare de 2.037 mil. euro și a primei tranșe de plată a sprijinului sub formă de împrumut pentru România în valoare de 908 mil. euro.

Potrivit prevederilor art.20 alin.(4) lit.b din OUG 124/2021, suma de 908 mil. euro reprezentând prima tranșă de plată a sprijinului sub formă de împrumut pentru România, disponibilizată prin Decizia mai sus menționată, se utilizează pe măsura necesităților de finanțare a deficitului bugetului de stat și refinanțării datoriei publice guvernamentale, în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 109/2008, cu modificările și completările ulterioare.

În schimb, pentru suma de 2.037 mil. euro reprezentând prima tranșă de plată a sprijinului nerambursabil, potrivit art.19 alin.(2) din OUG 124/2021 MF poate să efectueze schimbul valutar al acesteia numai „la nivelul sumelor estimate a fi utilizate trimestrial din asistența financiară nerambursabilă, pe baza situației centralizate de MIPE potrivit estimărilor de fonduri primite de la coordonatorii de reforme și/sau investiții prevăzute la art. 18 alin. (1) din OUG 124/2021”

2.3 Schimbări preconizate

Completarea art.19 cu alin.(1¹) și (1²) din proiectul de OUG, permite MF ca sumele încasate, aferente tranșelor de plată a sprijinului nerambursabil, să se schimbe în lei în termen de 5 zile lucrătoare de la încasare, iar echivalentul în lei să se vireze într-un cont distinct de disponibil deschis la Trezoreria operativă centrală pe numele Ministerului Finanțelor. Disponibilitățile în lei ale contului deschis la Trezoreria operativă centrală pe numele Ministerului Finanțelor, sunt purtătoare de dobândă în conformitate cu prevederile art. 10, alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 146/2002 privind formarea și utilizarea resurselor derulate prin trezoreria statului, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Dobânda se plătește din bugetul Trezoreriei Statului și se virează în același cont de disponibil.

Prin această completare, echivalentul în lei al sumei de 2.037 mil euro reprezentând prima tranșă a sprijinului nerambursabil autorizată prin Decizia C(2022) 7599 final din 20 octombrie 2022 și tranșele viitoare vor susține contul Trezoreriei Statului în vederea realizării unei poziții de finanțare echilibrate și sustenabile a soldului contului curent general al trezoreriei statului, în condiții de finanțare dificile, atât pe plan intern cât și extern, caracterizate prin lipsa de lichiditate și prin costuri de finanțare în creștere.

Efectuarea acestor operațiuni aduce o serie de beneficii respectiv:

- menține un sold de lichidități semnificativ generând totodată o economie de costuri;
- îmbunătățirea (creșterea predictibilității) și extinderea previziunilor de fluxuri de lichidități prin evitarea sezonality/incertitudinii datei de efectuare a schimburilor valutare;
- contribuie la menținerea rezervei valutare (buffer) pe care Ministerul Finanțelor o are la Banca Națională a României;

În timp ce beneficiile aduse din perspectiva managementului lichidităților sunt concrete fiind reflectate mai sus, abordarea propusă ar putea aduce și anumite riscuri, în cazul unor diferențe de curs asociate unor operațiuni reversibile de cumpărare valută în vederea efectuării unor operațiuni de plată denominate în euro, acestea însă neputând fi cuantificate cu exactitate la acest moment.

În contextul celor menționate mai sus, efectuarea schimbului valutar al tranșelor primite conform Deciziei de punere în aplicare a Consiliului din 3 noiembrie 2021 de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al României, în termen de 5 zile lucrătoare de la încasare și virării echivalentului în lei al acestora într-un cont distinct de disponibil deschis la Trezoreria operativă centrală pe numele Ministerului Finanțelor, purtător de dobândă, astfel cum se reglementează prin proiectul de Ordonanță de urgență vine în întâmpinarea obiectivelor aferente unei administrări eficiente a fluxurilor de numerar la nivelul Trezoreriei Statului într-un context caracterizat de un grad de incertitudine și o volatilitate ridicată.

Neadoptarea prezentelor completări/modificări la art.19 din OUG 124/2021, conduce la generarea unor consecințe negative prin faptul că neutilizarea sumelor aferente tranșelor de plată al sprijinului nerambursabil implică necesitatea asigurării lichidităților necesare efectuării plăților serviciului public prin atragere de depozite pe termen scurt cu costuri asociate ridicate, respectiv a unor dobânzi estimate la cca. 50 mil. lei/lună plătibile din bugetul general consolidat.

2.4 Alte informații *)

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic **)

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

3.2 Impactul social

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4. Impactul macroeconomic

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Impactul asupra mediului înconjurător

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.9. Alte informații - Nu au fost identificate.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri *)**

- În mii lei (RON)						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
		3	4	5	6	
1	2	3	4	5	6	7

4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) bugetul de stat, din acesta: (i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit						
b) bugete locale: (i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat (i) contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora.)						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (Se va menționa natura acestora.)						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						

4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adaptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.						
4.8. Alte informații						

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

<p>5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ</p> <p>Nu este cazul.</p> <p>5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice</p> <p>Nu este cazul.</p> <p>5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)</p> <p>Prezentul act normativ nu transpune legislație comunitară și nu creează cadrul pentru aplicarea directă a acesteia.</p> <p>5.3.1. Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE</p> <p>Prezentul act normativ nu transpune legislație comunitară și nu creează cadrul pentru aplicarea directă a acesteia.</p> <p>5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE</p> <p>Prezentul act normativ nu transpune legislație comunitară și nu creează cadrul pentru aplicarea directă a acesteia.</p> <p>5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene</p> <p>5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate –</p> <p>Nu este cazul.</p> <p>5.6. Alte informații</p>

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Nu este cazul.

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Nu este cazul.

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Nu este cazul.

6.5. Informații privind avizarea de către:

a) Consiliul Legislativ

Proiectul de act normativ se avizează de către Consiliul Legislativ.

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării

c) Consiliul Economic și Social

d) Consiliul Concurenței

e) Curtea de Conturi

6.6. Alte informații

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

Proiectul a fost publicat pe pagina de internet a Ministerului Finanțelor în condițiile art.7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Actul normativ nu se referă la acest subiect.

7.3. Alte informații

Secțiunea a 8- a

Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsuri de punere în aplicare a proiectului de act normativ

8.2. Alte informații

Având în vedere cele prezentate, a fost promovat prezentul **proiect de Ordonanță de urgență a Guvernului** pentru modificarea și completarea art. 19 din Ordonanță de urgență a Guvernului nr. 124/2021 privind stabilirea cadrului instituțional și financiar pentru gestionarea fondurilor europene alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2020 privind unele măsuri pentru elaborarea Planului național de redresare și reziliență necesar României pentru accesarea de fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență, pe care îl supunem spre aprobare.

MINISTRUL FINANTELOR

Adrian CÂCIU

MINISTRUL INVESTIȚIILOR ȘI PROIECTELOR EUROPENE

Marcel-Ioan BOLOȘ

AVIZAT,

VICEPRIM-MINISTRU,

MINISTRUL TRANSPORTURILOR ȘI INFRASTRUCTURII,

Sorin Mihai Grindeanu

MINISTRUL JUSTIȚIEI

Marian Cătălin PREDOIU